

Nr 77.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1936 kl. 1 e. m.

Utlåtande, angående rätt för riksgäldsvaktmästaren N. V. I. Lundin och expeditionsvakten G. Jansson att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna viss tjänstgöring.

I skrivelse den 28 maj 1935, nr 255, anhöll riksdagen hos Kungl. Maj:t om utredning, huruvida och i vilken omfattning vaktmästare, som tjänstgjort i riksdagen, finge åtnjuta rätt att, vid erhållande av ordinarie anställning inom statsförvaltningen och vid bestämmande av hans begynnelselön i sådan tjänst samt sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass, tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i riksdagen.

I ärendet avgav allmänna civilförvaltningens lönenämnd efter verkställd utredning infordrat utlåtande den 15 oktober 1935. I nämnda utlåtande förklarade lönenämnden sig icke kunna förorda meddelande av någon allmän föreskrift om undantag från gällande tillgodoräkningsregler i avseende å tjänstgöring hos riksdagen. Fall kunde emellertid enligt lönenämndens mening förekomma, då ett dylikt undantag kunde vara av omständigheterna motiverat. Lönenämnden hade dock ansett, att någon olägenhet icke vore förenad med att frågan om tillgodoräkning i dylika, mera sällsynta fall hänskötes till riksdagens prövning.

Med hänsyn till vad utredningen i ärendet givit vid handen, fann Kungl. Maj:t genom beslut den 3 april 1936 tillräckliga skäl icke föreligga för meddelande av allmän föreskrift om rätt för vaktmästare, som tjänstgjort i riksdagen, att vid och efter befordran till ordinarie befattning i statens tjänst för placering i löneklass tillgodoräkna sig den tid, under vilken han fullgjort dylik tjänstgöring.

Till bankoutskottets prövning hava överlämnats här nedan omförmälda två framställningar angående rätt för riksgäldsvaktmästaren N. V. I. Lundin och expeditionsvakten vid justitieombudsmansexpeditionen G. Jansson att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna viss tjänstgöring i riksdagen.

1:o.

Hos fullmäktige i riksgäldskontoret har Nils Vilhelm Ingemar Lundin, som den 9 maj 1935 konstituerades och förordnades att från och med den 1 juli 1935 vara tjänsteman i 7:e lönegraden (riksgäldsvaktmästare), anhållit, att fullmäktige ville till prövning upptaga och om så befunes

lämpligt till riksdagen hänskjuta frågan om rätt för honom att vid placering i löneklass samt sedermera för uppflyttning till högre löneklass få tillgodoräkna sig hela sin föregående tjänstgöring i statens och riksdagens tjänst, oaktat densamma icke fortgått i en följd samt att nämnda tillgodoräkningsrätt måtte givas retroaktiv verkan.

Av handlingarna i ärendet inhämtas följande beträffande Lundins anställningsförhållanden.

Lundin, som är född den 3 juni 1901, har tjänstgjort såsom hisskonduktör i riksdagshuset under tiden 7 januari—18 juni 1916 och i egenskap av vaktmästarbiträde hos statens handelskommission under tiden den 19 juni 1916—14 januari 1921, då han på grund av kommissionens avveckling måste sluta denna anställning. Den 15 januari 1921 erhöll Lundin anställning såsom vaktmästare vid riksdagens tryckeriexpedition, en befattning som han sedan — med undantag för riksdagen 1922, då han fullgjorde sin värnplikt — uppehöll under samtliga riksdagar till och med år 1933. Därjämte har Lundin tjänstgjort såsom vikarierande eller extra vaktmästare i socialdepartementet, riksgäldskontoret, kammarkollegium, sjökarteverket och stuteriöverstyrelsen under en sammanlagd tid av 2 år 3 månader 28 dagar. På grund av olika förordnanden har Lundin vidare tjänstgjort såsom extra vaktmästare i försvarsdepartementet under 1 år 4 månader 25 dagar. Slutligen uppehöll Lundin från och med den 10 september 1933 ett förordnande såsom expeditionsvakt i regeringsrätten, tills han den 12 januari 1934 konstituerades och förordnades att från och med den 1 februari samma år vara ordinarie expeditionsvakt därstädes. I denna befattning kvarstod Lundin intill den 1 juli 1935, då han tillträdde sin innehavande befattning i riksgäldskontoret.

Till stöd för sin omförmälda framställning har Lundin anfört bland annat följande:

På grund av bestämmelserna i 11 och 12 paragraferna i avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk vore Lundin för uppflyttning till högre löneklass såsom riksgäldsvaktmästare icke berättigad att räkna sig tillgodo någon del av sin icke-ordinarie anställning, enär denna icke fortlupit i en följd, och vad beträffade hans ordinarie anställning i regeringsrätten hade denna varit av allt för kort varaktighet för att komma honom tillgodo vid hans placering i löneklass. Till följd dels av avbrotten i hans icke-ordinarie anställning och dels emedan hans ordinarie anställning i regeringsrätten varit av allt för kort varaktighet, finge Lundin alltså, för uppflyttning till högre löneklass, icke tillgodoräkna sig en enda dag av sin långa — sammanlagt nära 17 år — väl vitsordade tjänstgöring i statens och riksdagens tjänst. Lundin hade vidare nödgats sluta sin anställning i statens handelskommission, där han tjänstgjort 4 år 6 månader 26 dagar i en följd, icke till följd av något hans eget förvållande utan uteslutande på grund av kommissionens avveckling. Ej heller hade avbrotten i hans övriga anställningar förorsakats av åtgöranden från hans sida utan allenast varit en följd av bristande arbetstillfällen. Under sådana förhållanden och då Lundin alltså sedan han inträdde i statens och riksdagens tjänst helt stått till förfogande, då hans tjänster erfordrats, syntes det Lundin hårt, om dessa avbrott i hans tjänstgöring, till vilka han själv icke haft någon skuld, skulle utgöra hinder för en högre löneklassplacering i hans riksgäldsvaktmästarbefattning.

På anmodan av fullmäktige i riksgäldskontoret har *lönenämnden för riksdagens verk* den 19 maj 1936 avgivit yttrande i ärendet. Lönenämnden har — efter erinran om allmänna civilförvaltningens lönenämnds ovan berörda utlåtande den 15 oktober 1935 — för egen del anfört följande:

Såvitt lönenämnden kunnat inhämta, hade någon framställning om tillgodoräkning för löneklassplacering av tjänstgöring hos riksdagen icke blivit underställd riksdagens prövning efter det allmänna civilförvaltningens lönenämnd avgivit sitt ovanberörda utlåtande.

Däremot hade riksdagen tidigare i ett fall medgivit, att tjänstgöring hos riksdagen finge tillgodoräknas för placering i löneklass. Med bifall till proposition nr 163 medgav nämligen 1931 års riksdag, (skr. nr 123), att sekreteraren i kommerskollegium August Kryssostomos Borgström finge för placering i löneklass såsom sekreterare i lönegraden B 24 och sedermera för framtida uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig en tjänstetid hos riksdagen och inom handelsdepartementet av tillhoppa sex år en månad med avdrag för tre år, oaktat sagda tjänstetid icke varit sammanhängande.

Ytterligare finge erinras, att riksdagen (prop. nr 68/1933, skr. nr 192, samt prop. nr 104/1935, skr. nr 239) medgivit två expeditionsvakter att för placering i löneklass vid tillträdande av innehavande expeditionsvaktsbefattningar och sedermera för uppflyttning till högre löneklass i samma befattning tillgodoräkna den tid utöver tre år, varunder de efter fyllda 18 år innehaft statsanställning, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning funnits svara mot, vara jämförbar med eller högre än deras nuvarande befattningar, oaktat nämnda anställningar icke fortlupit i en följd.

Med hänsyn härtill hade lönenämnden funnit sig kunna tillstyrka, att Lundin finge på enahanda villkor medgivas rätt att för löneklassplacering tillgodoräkna sig tjänstgöring före sin anställning i riksgäldskontoret. Av sagda tjänstgöring syntes emellertid endast tjänstgöringen vid riksdagens tryckeriexpedition, utgörande sammanlagt 7 år och i sin helhet fullgjord efter fyllda 18 år, kunna anses vara i avseende å sin art jämförbar med Lundins nuvarande befattning i 7:e lönegraden. Vad anginge den av Lundin i övrigt åberopade tjänstgöringen hade lönenämnden däremot funnit densamma icke vara av beskaffenhet att kunna jämföras med den tjänstgöring, som för närvarande åvilade honom.

Med skrivelse den 28 maj 1936 hava *fullmäktige i riksgäldskontoret* till bankoutskottet överlämnat handlingarna i ärendet och därvid anfört bland annat följande:

I likhet med lönenämnden ansåge fullmäktige skäligt, att Lundin medgaves rätt att för löneklassplacering tillgodoräkna sig sin tjänstgöring vid riksdagens tryckeriexpedition, utgörande enligt i riksgäldskontoret verkställd undersökning sammanlagt 6 år 7 månader 13 dagar, oaktat sagda tjänstetid icke varit sammanhängande. Vid sådant tillgodoräknande borde emellertid avdrag göras för en tid av tre år.

Fullmäktige hemställde därför, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen medgiva, att Lundin finge för placering i löneklass i 7:e lönegraden och sedermera för framtida uppflyttning i högre löneklass tillgodoräkna sig en tjänstetid vid riksdagens tryckeriexpedition av sammanlagt 6 år 7 månader 13 dagar med avdrag för tre år, oaktat sagda tjänstgöring icke varit sammanhängande.

I likhet med lönenämnden för riksdagens verk och fullmäktige i riksgäldskontoret finner utskottet skäligt, att Lundin för löneklassplacering må äga rätt tillgodoräkna sin tjänstgöring vid riksdagens tryckeriexpedition, vilken med avseende å sin art torde vara jämförbar med Lundins nuvarande befattning såsom riksgäldsvaktmästare. Lundins ifrågavarande tjänstgöring har av fullmäktige beräknats till 6 år 7 månader 13 dagar. *Utskottet.*

Utskottet hemställer,

att riksgäldsvaktmästaren Nils Vilhelm Ingemar Lundin må för placering i löneklass vid tillträddandet av innehavande ordinarie befattning samt sedermera för uppflyttning i högre löneklass i samma befattning tillgodoräkna sig den tid utöver tre år, varunder han innehaft anställning vid riksdagens tryckeriexpedition, oaktat nämnda anställning icke fortlupit i en följd.

2: o.

Hos delegerade för riksdagens verk har *Gustaf Jansson*, som den 8 december 1933 konstituerades och förordnades att från och med den 1 januari 1934 vara expeditionsvakt vid justitieombudsmansexpeditionen (5:e lönegraden), anhållit att för uppflyttning i löneklass få tillgodoräkna sig tjänstgöring, bland annat, såsom vaktmästare hos riksdagens andra kammare under år 1920 samt såsom vaktmästare vid riksdagens tryckeriexpedition under åren 1920—1933 och vid kyrkomötets tryckeriexpedition under åren 1925—1935.

Delegerade för riksdagens verk beslöto den 7 maj 1936, enär Janssons framställning vore av beskaffenhet att böra prövas av justitieombudsmannen eller efter framställning av denne utav riksdagen, att framställningen skulle överlämnas till justitieombudsmannen för den åtgärd, som denne kunde finna påkallad.

Med skrivelse den 20 maj 1936 har *riksdagens justitieombudsman* överlämnat ärendet till bankoutskottet och för egen del anfört huvudsakligen följande:

En förutsättning för rätt att vid befordran till ordinarie tjänst för uppflyttning till högre löneklass tillgodoräkna sig tidigare anställning i statens tjänst vore, enligt 11 § avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk, att befattningshavaren innehaft den tidigare anställningen i en följd. Med hänsyn härtill saknade justitieombudsmannen befogenhet att medgiva Jansson rätt att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig den tid före den 1 januari 1934, under vilken han innehaft anställning, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning funnes svara mot eller vara jämförbar med hans nuvarande befattning. Justitieombudsmannen ansåge emellertid, att vid Janssons placering i löneklass hänsyn borde få tagas till hans tjänstgöring såsom vaktmästare vid riksdagens tryckeriexpedition såsom jämförbar med hans nuvarande tjänstgöring, utan hinder av att den

förra tjänstgöringen enligt sakens natur ej varat i en följd. Berörda tjänstgöring hade omfattat en tid av sammanlagt cirka 7 år 3 månader. Då i enlighet med bestämmelserna i 11 § förenämnda avlöningsreglemente tidigare likvärdig tjänstgöring finge tillgodoräknas tjänsteman för uppflyttning i löneklass endast om och i den mån tjänstgöringen varat utöver tre år, ansåge justitieombudsmannen, att Jansson skäligen borde få tillgodoräkna sig 4 år 3 månader av sin ifrågavarande tjänstgöring. Härför erfordrades emellertid särskilt beslut av riksdagen.

På anmodan av bankoutskottet har lönenämnden för riksdagens verk den 3 juni 1936 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört bland annat följande:

I likhet med justitieombudsmannen ansåge lönenämnden skäligt att Jansson för uppflyttning i löneklass finge tillgodoräknas den tid utöver tre år, varunder han fullgjort tjänstgöring av likvärdig beskaffenhet med den, som ålåg honom å hans nuvarande befattning, oaktat nämnda tjänstgöring icke fortlupit i en följd. Till stöd härför finge lönenämnden åberopa vad lönenämnden anfört i ett den 19 maj 1936 avgivet utlåtande över en liknande framställning från fullmäktige i riksgäldskontoret angående rätt för riksgäldsvaktmästaren N. V. I. Lundin att för löneklassplacering få tillgodoräkna sig tjänstgöring hos riksdagen, vilken framställning enligt vad lönenämnden inhämtat för närvarande vore beroende på bankoutskottets prövning.

Av för lönenämnden tillgängliga uppgifter rörande Janssons tjänstgöring hos riksdagen före anställningen såsom expeditionsvakt vid justitieombudsmansexpeditionen hade lönenämnden funnit, att följande tjänstgöring vore av beskaffenhet att kunna tillgodoräknas honom, nämligen såsom vaktmästare hos riksdagens andra kammare 3 månader 22 dagar under år 1920, såsom vaktmästare vid riksdagens tryckeriexpedition 6 år 9 månader 29 dagar under åren 1920—1933 samt såsom vaktmästare vid kyrkomötets tryckeriexpedition 4 månader 28 dagar under åren 1925—1935 eller tillhoppa 7 år 6 månader 19 dagar. Ifrågavarande tjänstgöring måste enligt lönenämndens uppfattning anses vara av minst samma art och omfattning som den tjänstgöring, vilken åvilade en expeditionsvakt i 5:e lönegraden. Härjämte torde böra framhållas, att nämnda tjänstgöring varit så sammanhängande som på grund av tjänstens art varit möjligt.

På grund av det anförda funne sig lönenämnden kunna förorda, att Jansson för placering i löneklass såsom expeditionsvakt i 5:e lönegraden vid justitieombudsmansexpeditionen och sedermera för framtida uppflyttning i löneklass tillgodoräknades en tjänstetid hos riksdagen av tillhoppa 7 år 6 månader och 19 dagar med avdrag för tre år, oaktat sagda tjänstetid icke varit sammanhängande.

Utskottet. Med hänsyn till vad lönenämnden i ärendet anfört tillstyrker utskottet att Jansson för placering i löneklass må tillgodoräkna sin tjänstgöring såsom vaktmästare dels i andra kammaren, dels ock vid riksdagens och allmänt kyrkomötes tryckeriexpeditioner, oaktat denna tjänstetid, vilken av lönenämnden beräknats till 7 år 6 månader 19 dagar, icke varit sammanhängande.

Utskottet hemställer förty,

att expeditionsvakten vid justitieombudsmansexpeditionen Gustaf Jansson må för placering i löneklass vid tillträddandet av innehavande ordinarie befattning samt sedermera för uppflyttning i högre löneklass i samma befattning tillgodoräkna sig den tid utöver tre år, varunder han innehaft anställning hos riksdagens andra kammare samt vid riksdagens och allmänt kyrkomötes tryckeriexpeditioner, oaktat nämnda anställning icke fortlupit i en följd.

Stockholm den 12 juni 1936.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerberg, Lindgren, Ernfors**, *Johansson* i Frig-
geråker, *Bjurström, Ström* i Lidköping, *Ehrnberg* och *Nilsson* i Mölndal;

från andra kammaren: herrar *Leffler, Lovén, Laurén, Paulsen, Johansson* i
Sollefteå, *Andersson* i Falkenberg, *Mattsson** och *Hilding*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.